

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 97/19
Luxembourg, 29. julij 2019

Sodba v zadevi C-469/17
Funke Medien NRW GmbH/Zvezna republika Nemčija

Svoboda obveščanja in svoboda medijev ne moreta upravičiti odstopanja od avtorskih pravic zunaj okvira izjem in omejitev, določenih z direktivo o avtorskih pravicah

Kadar pa gre za poročila o vojaškem stanju, mora nacionalno sodišče najprej preveriti, ali so izpolnjeni pogoji za varstvo teh poročil z avtorsko pravico, nato pa preveriti, ali uporaba teh poročil lahko spada na področje uporabe takih izjem in omejitev

Zvezna republika Nemčija da vsak teden sestaviti poročilo o vojaškem stanju pri posredovanjih Bundeswehr (zvezna vojska, Nemčija) v tujini in o spremembah na območju posredovanja. Ta poročila, naslovljena „Unterrichtung des Parlaments“ (obvestilo parlamentu, v nadaljevanju: UdP), so namenjena nekaterim poslancem Bundestag (zvezni parlament, Nemčija), enotam Bundesministerium der Verteidigung (zvezno ministrstvo za obrambo, Nemčija) in drugim zveznim ministrstvom ter nekaterim službam, ki so podrejene zveznemu ministrstvu za obrambo. Šteje se, da so UdP „zaupni dokumenti z omejenim dostopom“, kar je najnižja raven zaupnosti. Zvezna republika Nemčija vzporedno objavlja povzete različice UdP, naslovljene „Unterrichtung der Öffentlichkeit“ (obvestilo javnosti).

Nemška družba Funke Medien NRW upravlja spletni portal dnevnika Westdeutsche Allgemeine Zeitung. Ta družba je septembra 2012 prosila za dostop do vseh UdP, ki so bili sestavljeni v prejšnjih enajstih letih. Ta prošnja je bila zavrnjena, ker naj bi razširjanje nekaterih informacij lahko škodovalo občutljivim interesom zvezne vojske glede varnosti. Družba Funke Medien je kljub temu na neznan način pridobila velik del UdP in jih nekaj objavila pod naslovom „Afghanistan-Papiere“ (dokumenti o Afganistanu).

Zvezna republika, ki trdi, da je družba Funke Medien kršila njeno avtorsko pravico na teh poročilih, je proti tej družbi pred nemškimi civilnimi sodišči vložila tožbo, da bi dosegla prenehanje te kršitve. V teh okoliščinah je Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija) Sodišče prosilo za razlago prava Unije o varstvu avtorske pravice¹, zlasti ob upoštevanju temeljne pravice do svobode izražanja.

Sodišče je v sodbi z današnjega dne navedlo, da **mora nacionalno sodišče najprej preveriti, ali so izpolnjeni pogoji za varstvo poročil o vojaškem stanju z avtorsko pravico**. Ta poročila so namreč s to pravico lahko varovana le, če pomenijo avtorjevo intelektualno stvaritev, ki odraža njegovo osebnost ter njegove svobodne in ustvarjalne izbire pri izdelavi navedenih poročil.

Sodišče je dodalo, da če so ti pogoji izpolnjeni in če je torej poročila o vojaškem stanju mogoče šteti za „dela“, **svoboda obveščanja in svoboda medijev zunaj okvira izjem in omejitev, določenih v direktivi o avtorskih pravicah, ne moreta upravičiti odstopanja od avtorskih pravic, zlasti izključnih pravic avtorja do reproduciranja in priobčitve javnosti**.

Sodišče je v zvezi s tem navedlo, da je namen harmonizacije znotraj Evropske unije, ki se izvaja z direktivo o avtorskih pravicah, ohraniti pravično ravnotežje – med drugim v elektronskem okolju – med interesi imetnikov avtorskih in sorodnih pravic za varstvo njihove pravice do intelektualne

¹ Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 230).

lastnine, zagotovljene s členom 17(2) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, na eni strani ter varstvom interesov in temeljnih pravic uporabnikov varovanih predmetov, zlasti njihove svobode izražanja in obveščanja, ki se zagotavlja s členom 11 Listine, ter splošnega interesa na drugi. Mehanizmi, ki omogočajo vzpostavitev takega ravnotežja v vsakem konkretnem primeru, pa so določeni v sami direktivi, saj ta ne določa le izključnih pravic imetnikov, temveč tudi izjeme in omejitve.

Sodišče je še pojasnilo, da je v delu, v katerem Listina vsebuje pravice, ki ustrezajo pravicam, zagotovljenim z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju: EKČP), namen člena 52(3) Listine zagotoviti potrebno usklajenost med pravicami iz Listine in ustreznimi pravicami, zagotovljenimi z EKČP, ne da bi to škodilo avtonomiji prava Unije in Sodišča Evropske unije. Kot pa je razvidno iz sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice, je to sodišče **za vzpostavitev ravnotežja med avtorsko pravico in pravico do svobode izražanja** med drugim poudarilo **nujnost upoštevanja okoliščine, da ima vrsta zadevne „razprave“ ali informacije poseben pomen, zlasti v okviru politične razprave ali razprave, ki se nanaša na splošni interes**. V teh okoliščinah je Sodišče – ob tem, da je opozorilo tudi na način, na katerega je družba Funke Medien objavila poročila o vojaškem stanju – navedlo, da ni izključeno, da bi taka uporaba lahko bila zajeta z izjemo glede poročanja o aktualnih dogodkih, ki je določena v direktivi o avtorskih pravicah.

OPOZORILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.